

Отже, проблема реформування лісової галузі України є надзвичайно актуальною та складною. Однак формування ефективного сценарію такого реформування є цілком можливим при коректному врахуванні передового досвіду розвинених країн з обов'язковою адаптацією ключових положень до реалій українського державного управління та менталітету громадян.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЯК СИРОВИННИЙ ПРИДАТОК УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Родик Р. В., студент

Науковий керівник: Дивнич О. Д., к. е. н., доцент

Полтавська державна аграрна академія

Сільське господарство України зростає саме завдяки галузі рослинництва, яке розвивається динамічними темпами. Сьогодні, тваринництво (виробництво м'яса, молока, яєць) знаходиться в кризовому стані. Це зумовлено тим, що існує жорстка конкуренція на українському ринку із закордонними постачальниками, зокрема, з Європи, які можуть запропонувати кращу пропозицію для ринку. Наприклад, імпорт свинини з Європейського Союзу зріс за 9 місяців 2017 року на 64 % (Німеччина, Данія та Нідерланди постачають сукупно 65 % свинини з ЄС).

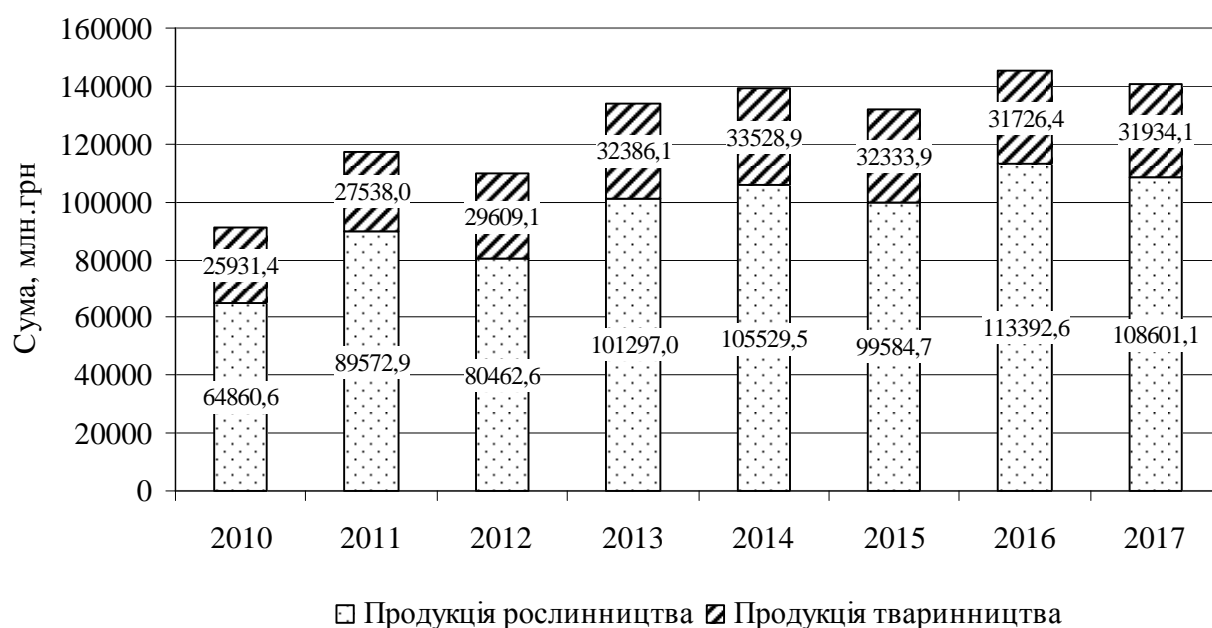

Рисунок 1 – Валова продукція сільськогосподарських підприємств України (у постійних цінах 2017 року) за 2010 – 2017 рр., млн. грн.

Джерело: побудовано автором за даними [4]

Статистичні дані підтверджують нерівномірність розвитку цих двох підгалузей сільського господарства.

Ураховуючи інфляцію за 7 років, виробництво продукції рослинництва зросло в грошовому вимірі в 1,6 рази, тоді як тваринництво залишається майже на рівні 2010 року.

Такі диспропорції в аграрній сфері безпосередньо відбиваються на розвитку сільських територій. Якщо порівнювати з 1990 роком, то зміни ще більш різкі. Так, у 1990 році в Україні налічувалось у 7 разів більше великої рогатої худоби та в 3 рази більше свиней, ніж сьогодні. Це скорочення означає закриття відповідних виробничих комплексів. Як наслідок, частка зайнятих у сільськогосподарських підприємствах скоротилась у 5 разів, а у тваринництві – удесятеро [1].

Населення працездатного віку масово покидає сільські території або частково змінюють профіль своєї діяльності. Однак в галузі й досі працює понад 2,8 млн. людей – 18 % зайнятого населення України.

Трохи кращою є ситуація з птахівництвом, в яке надійшло чимало інвестицій на створення нових виробництв. Але через високий рівень автоматизації на таких підприємствах створюється мало робочих місць. Безперечно, орієнтиром мають бути не робочі місця, а скорочення суспільно необхідного часу на виробництво продукції. Однак за відсутності ефективних програм професійної переорієнтації, це штовхає найактивніших до вимушеної еміграції, інших прирікає на бідність та безробіття [2].

Проте навіть успіхи рослинництва не забезпечують зростання грошових надходжень у країну, а значить – і ресурсів для споживчого попиту, розвитку економіки в цілому. Причина полягає в сировинному характері аграрної продукції (з низькою доданою вартістю), ціна якої падає на світових ринках.

В підсумку українські виробники не можуть компенсувати негативний торговельний баланс (імпортуємо в доларах більше, ніж експортуємо). Таку недостачу Україна покриває за кошти нових зовнішніх кредитів, які витрачаються не на розвиток, а на стабілізацію фінансової ситуації. Варто сказати, що цінового тиску зазнають й інші вітчизняні виробники сировинних товарів і напівфабрикатів. Металургійна галузь, яка донедавна давала найбільшу частку експорту, значно скоротила обсяги випуску продукції, особливо після втрати контролю за підприємствами на сході України [3].

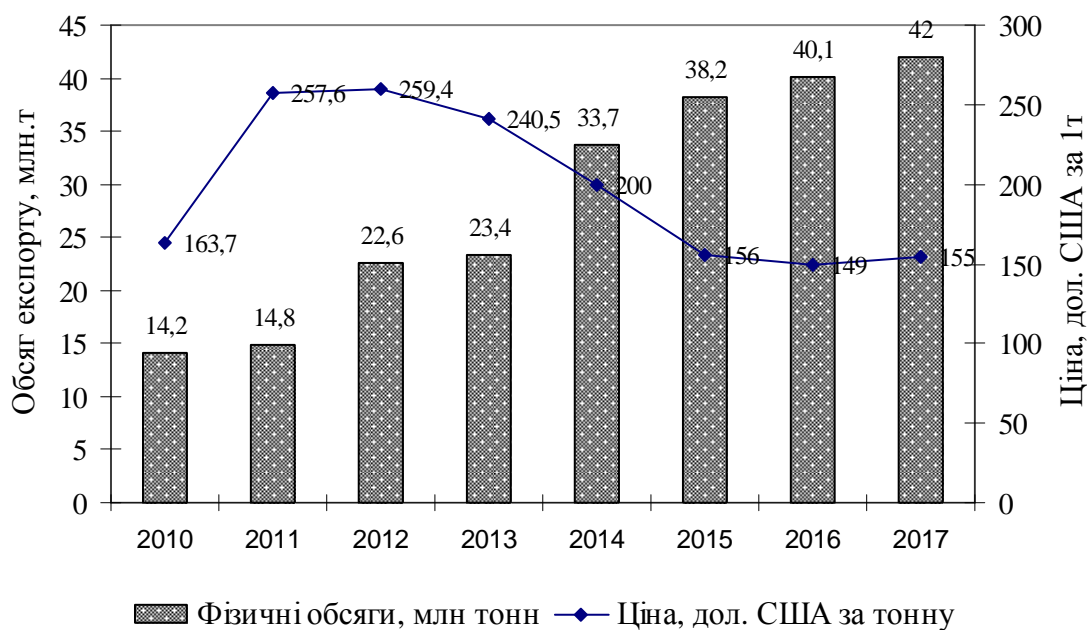

Рисунок 2 – Експорт зернових з України у фізичному та грошовому вимірах у 2010 – 2017 рр.

Джерело: складено автором за даними [5]

Згідно даних рис. 2, навіть нарощування експорту зернових до 42 млн. тонн на рік недостатньо збільшує надходження іноземної валюти в Україну. Адже середня ціна на таку продукцію знизилася майже у два рази – до 155 дол. США за тону.

Отже, продаж сировини не здатний забезпечити ті темпи економічного зростання, яких потребує країна. Саме тому, вітчизняний аграрний комплекс потребує переформатування і зосередження не лише на рослинництві, а й на тваринництві та інших важливих галузях, оскільки вони відкривають можливості залучення інвестицій та, разом з промисловістю, зможуть підвищити експортний потенціал України та перетворять її на країну-конкурента, а не на сировинний придаток для розвинених країн.

Маючи такий «сировинний» потенціал, слід розуміти, якою мірою його можна використати для акумулювання ресурсів на переробку сировини всередині країни та навіть для забезпечення інших сфер економіки та соціальної сфери.

Література.

1. Лупенко, Ю. О. та Тулуш, Л. Д., 2016. «Оподаткування сільського господарства в умовах трансформації спеціальних податкових режимів». В: Економіка АПК, № 1.
2. Кравчук, О., Одосій, О., 2015. «Оподаткування в Україні. Приховані ресурси». В: Журнал соціальної критики «Спільне».

3. Небога, М., 2018. «Офшорні схеми в сільському господарстві України: вигоди для експортерів та втрати для бюджету». В: *Журнал соціальної критики «Спільне»*. Доступ за адресою: <https://commons.com.ua/uk/ofshorizaciya-ukrayinskoji-ekonomiki>.

4. «Продукція сільського господарства у постійних цінах за 2017 рік.» Доступ за адресою: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

5. «Експорт зернових з України за 2010 – 2017 рр.» Доступ за адресою: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>.

ФОРМУВАННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ

*Рудзей І. Ю., магістрант, гр. ПВМ-3, ФЕМ
Науковий керівник: Павлова С. І., к. е. н., доц.
Житомирський державний технологічний університет*

Ситуація, що складається на ринку бетону та бетонних виробів, стимулює підприємств-виробників бетону та бетонних виробів перебувати в активному пошуку нових форм функціонування і розвитку. Ефективність будь-якого будівельного підприємства в тривалій перспективі безпосередньо залежатиме від стійкості його розвитку. Завдання сталого функціонування будівельних підприємств в сучасній економіці вимагає не адаптуватися до зовнішніх неконтрольованих умов бізнес-середовища, а створювати та розвивати конкурентні переваги.

Конкурентна перевага підприємства може бути досягнута шляхом стратегічної та корпоративної діяльності. Гнучка орієнтація виробництва, розподілу і ціноутворення настільки ж важлива, як і виявлення ринкових ніш. Однак немає універсального методу для досягнення конкурентної переваги. Підприємець повинен завжди проводити інтенсивний аналіз ринку і конкуренції, а потім робити підприємницькі заходи, за допомогою яких він зможе здолати конкуренцію. Конкурентні переваги можуть включати технологічні можливості, контроль за витратами або аспекти обслуговування та ін. Якщо вони є актуальними в довгостроковій перспективі та не досяжні іншим підприємствам, то такі конкурентні переваги називають тривалими.

Конкурентні переваги можуть мати різний рівень ієрархії та відноситися до товару, підприємства, галузі, економіки регіону,